

РӯЗИ МОДАР МУБОРАК, МОДАРОНУ ХОҲАРОН ВА БОНУВОНИ ГИРОМӢ!

Конститутсия-кафолати рушди ҷомеаи адолатпарвар ва волоияти қонун

Нашрияи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон	№ 34 (4617)	СЕШАНБЕ, 7 МАРТИ СОЛИ 2023	Аз 1 январӣ соли 1991 ҷоп мешавад
--	-------------	----------------------------	-----------------------------------

Мо ҳамеша ба масъалаи бехбудии вазъи занону бонувон таваҷҷуҳи хосса зоҳир карда, ташаббусҳои созидашонро пайваста дастгирӣ менамоем ва барои амалӣ гардидани идомҳои неку наҷиби онҳо заминаву имкониятҳои мусоид фароҳам меоварем. Аз ҷумла, ба хотири ҳимояи ҳуқуқи занон ҳоло тамоми заминаву имкониятҳои мусоиди қонунӣ фароҳам оварда шудаанд.

Дар замони соҳибистиклолӣ беш аз 60 санади меъриҳои ҳуқуқӣ қабул карда шуд, ки амалисозии онҳо боиси ба маротиб беҳтар шудани вазъи иҷтимоии занону духтарон гардид.

Илова бар ин, тибқи супоришҳои дар паёмҳои қаблӣи Роҳбари давлат гузошташуда, танҳо дар ду соли охир ду ҳуҷҷати муҳим - «Стратегияи миллии фаъолгардонии нақши занон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021 - 2030» ва «Барномаи давлатии тарбия, интиҳоб ва ҷобҷогузори кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занону духтарони болаёқат барои солҳои 2023 - 2030» қабул карда шуд.

Фароҳам овардани замина ва шароити зарурӣ барои инкишоф ва истифодаи ҳар

маориф, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ, фарҳанг, хизматрасонии иттилоотӣ, бонқдорӣ ва дигар бахшҳои аксариятро ташкил медиҳанд.

Дар бунёди иншооти муҳими аср - Неругоҳи барқи обии «Роғун» 900 нафар занон баробари мардон заҳмат кашида истодаанд. Ҳамчунин, 25 фоизи соҳибкорони инфиродӣ ва 23 фоизи роҳбарони хоҷагиҳои деҳқонӣ занону бонувон мебошанд.

Занону бонувони тоҷик дар замони соҳибистиклолӣ собит намуданд, ки дар эҳёи ҳунарҳои миллий, таъсиси коргоҳу корхонаҳои истеҳсоли, рушди ҳунарҳои мардумӣ, касбӣ ва соҳаи кишоварзӣ таҷрибаву маҳорат ва малакаву қобилияти баланд доранд.

Мо ҳуб дарк мекунем, ки модари озоду солим ва донишманду эҷодгар сарчашмаи хонаи обод, ҷомеаи солим, манбаи рушди илм, омилҳои ташаккули хиради халқи эҷодгар ва кафили сулҳу суботи устувори мамлакат мебошад.

Соҳиби саводу маърифат ва илму дониш будани занону бонувон асоси оилаи солим ва албатта, омилҳои муҳимтарини

МУЛОҚОТИ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН БО АННА БЙЕРДЕ

7-уми марти соли 2023 дар Маҷмаи давлатии «Қасри миллат» Асосгузори сулҳу ваҳдати миллий - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ноиби Президенти Бонки ҷаҳонӣ оид ба Аврупо ва Осиёи Марказӣ хонум Анна Бйердеро ба ҳузур пазируфтанд.

тари сармоягузориҳои шарикони рушд ба соҳаҳои тандурустӣ, маориф, ҳифзи иҷтимоӣ ва дастрасии аҳоли ба ғизои хушсифат таъмин карда шуд.

Дастгирии идомаи ислоҳоти иқтисодӣ, маблағгузори баҳри рушди соҳаи энергетика ва таъмини амнияти озуқаворӣ аз ҷумлаи ҳамкориҳои судманди Тоҷикистону Бонки ҷаҳонӣ арзёбӣ гардид.

Дар робита ба вазъи мураккаби геосиёсии ҷаҳони имрӯза ва шиддат гирифтани пайомдаҳои он ҷиҳати пешгирӣ ва коҳиш додани таъсири хавфҳо ва омилҳои манфии таъсирирасон ба иқтисоди миллий роҳандозии татбиқи ислоҳоти муттасил зарур шумурда шуд.

Дар рафти мулоқот ҷонибҳо, ҳамчунин, оид ба дигар мавзӯҳои мавриди таваҷҷуҳ гуфтугӯи судманд анҷом доданд.

www.president.tj

МОДАРОНУ БОНУВОН НЕРУИ БУЗУРГИ СОЗАНДА, ТАРБИЯКУНАНДА ВА ПЕШБАРАНДА МЕБОШАНД

Паёми шодбошии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллий - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба муносибати Рӯзи Модар

Модарону бонувон ва хоҳарони азиз! Ҳамаи шуморо ба ифтихори ҷашни мубороку фархундаи Рӯзи Модар, ки ҳар сол дар рӯзҳои нахустини фасли зебои баҳор таҷлил мегардад, сидқан шодбош мегӯям. Ба ҳар яки шумо, пеш аз ҳама, саломатӣ, хушбахтии оилавӣ ва рӯзгори ободу босаодат орзу менамоем.

Ба огози баҳор ва давраи омодагӣ ба Наврӯз рост омадани Рӯзи Модар рамзи ҳамоиши ду неруи бузурги зиндагиюфар аст. Зеро, агар Наврӯз огози эҳёи табиат бошад, зан - модар офарандаи ҳаёти инсонӣ мебошад. Ба ибораи дигар, зиндагии аҳли башар аз домони поки модар ва шири сафеду ҷонбахши ӯ сарчашма мегардад.

Тамоми бузургони оламро, ки хизматҳои барҷастаи таърихӣ анҷом додаанд ва инсоният бо ному қорномаи онҳо ифтихор мекунанд, модар ба дунё овардааст ва дар оғуши пурмеҳри худ парваридааст.

Бо самимият дӯстдорӣ ва муҳаббат қадриносии ҷашн гирифтани Рӯзи Модар дар кишвари мо нишонаи эътибори эҳтироми Давлату Ҳукумат ва мардуми мамлакат ба модар ва қадру манзалати шоиности ӯ мебошад.

Модар мураббии нахустини инсон, субҳи гулафшони баҳор, хуршеди ишқу

муҳаббат, паёмовари сулҳу саҳо ва дарёи бепойни меҳр аст. Маҳз ба ҳамин хотир, модарро дар адабиёти ҷаҳонӣ «фариштаи меҳр» ва «мавҷудӣ муқаддас» номидаанд.

Меҳроҳам бо ифтихор хотирнишон намоям, ки кӯшишу талоши модари тоҷик ба хотири рушди маънавияти оила ва ҷомеа, ташкили оилаи солим, тарбия кардани ба камол расонидани фарзандони солиму солеҳ, соҳибмаърифату соҳибқасб ва созидаву ободгар, воқеан, қобили ситоишу қадрдонист.

Далели бебаҳс аст, ки симои занони соҳибмаърифат, ҷасуру далер ва адолатпарвари тоҷик аз паси садсолаҳо дар лаҳзаҳои ҳассоси таърихи халқамон ба мардуми мо тавону неру мебахшад.

Занону бонувон ва хоҳарону духтарони мо имрӯз бо рафтору гуфтору нек, андешаи солим, нангу номус ва маҳорату қадриносии худ дар ободиву пешрафти Тоҷикистони соҳибистиклол саҳми басо арзашманд доранд.

Ҳукумати мамлакат, бо дарназардошти нақши муассири занону бонувон дар ҳаёти сиёсӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоӣ фарҳангии кишвар, таъмини ҳуқуқи манфиатҳои занону модаронро яке аз самтҳои муҳимтарини сиёсати худ қарор додааст.

Ҷӣ бештари қобилияти занону бонувон дар ҳамаи соҳаҳои иқтисоди миллий ва бо ҳамин роҳ таъмин намудани рушди устувори ҷомеа ҳадафи асосии ҳуҷҷатҳои зикршуда мебошад. Ҳамчунин, аз ҷониби Ҳукумати мамлакат ҷиҳати амалӣ намудани ҳадафҳои «Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030», ки дар он то ба 30 фоиз расонидани шумораи хизматчиёни давлатӣ ва ба 25 фоиз расонидани кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занону духтарони болаёқат пешбинӣ гардидааст, андешидани тадбирҳои зарурӣ идома дорад.

Имрӯз занону бонувони тоҷик, ҳамчун аъзои Ҳукумат ва вакили парламент, инчунин, дар мақомоти ҳокимияти судӣ ва ҳифзи ҳуқуқи масъулияти идоракуниро бошарафона иҷро мекунанд. Онҳо, дар баробари ин ки сиёсатмадор, омӯзгору табиб, муҳандис, энергетик ва варзишгаранд, ҳамчун олимӣ ихтирошкдор, ҳунарманду эҷодкор, хоҷагидору соҳибкор ва муҳофизии Ватан фаъолият доранд.

Ҳоло 25 фоизи хизматчиёни давлатии кишвар, аз ҷумла 20 фоизи кадрҳои роҳбарикунанда, аз ҳисоби занону бонувон мебошанд. Занону бонувон дар соҳаҳои

пешрафти ҷомеа ба ҳисоб меравад. Яъне, ҳар ҷӣ қадар ки духтарон ва занону бонувон босаводу соҳибмаърифат бошанд, оилаҳо солиму мустаҳкам, фарзандон таълиму тарбиядида ва ҷомеаи пешрафта мегардад.

Дини мо, ҳидоятҳои хирадмандонаи бузургони мо ва табиати ҳуқуқи давлатамон моро вазифадор кардаанд, ки барои саводнокии духтарону бонувон дар баробари мардон ҷорачӯҳои намоём. Маҳз ба ҳамин хотир, мо барои таҳлили духтарон ва афзоиши шумораи мутахассисони маълумоти олидор аз ҳисоби онҳо, ҳусусан духтарони ноҳияҳои дурдасти қӯҳистон, тамоми шароити заруриро муҳайё кардаем.

То имрӯз садҳо ҳазор нафар духтарон, аз ҷумла даҳҳо ҳазор тибқи квотаи президентӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии кишварро хатм намуда, ҳоло дар соҳаҳои гуногун бо азму талош ва ташаббусҳои созида фаъолият карда истодаанд. Натиҷаи чунин дастгириву ғамхориҳои Давлату Ҳукумат аст, ки ҳоло танҳо дар соҳаи маориф ва илми мамлакат ҳазорон нафар занону духтарон муваффақона қору фаъолият доранд.

(Давомаш дар саҳ. 2)

Қадршиносӣ

МАҲМАДТОИР ЗОКИРЗОДА БОНУВОНИ ПАРЛУМОНРО ТАБРИК НАМУД

Ҳафтуми марти соли равон Раиси Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҳмадтоир Зокирзода бонувони парлумони касбии мамлакатро бо Рӯзи Модар табрик намуд.

Номбурда ибраз намуд, ки дар ин рӯзҳои шукуфтани табиати биҳиштосои Ватани маҳбубамон боз ба ҷашни фархундаи Рӯзи Модар расидем.

Рӯзи Модар ҷашнест, ки ба шарофати он суҳан аз муҳаббат, самимият, покию иззат, шарафу номус ва офарандагии Зан - Модар меравад. Асли ин ҳама сифатҳо дар тиннати поки модар маҳфуз мебошад. Биноан, исми муқаддаси модар ҳаммаънои офарандагӣ ва ҳаммаъвои зиндагии башарият қарор гирифтааст.

Дар ситоиши Зан-Модар волотарин суҳанҳои ибраз шуда, зани зебопарасту озоданаҷод, дипломату мубориз, бонангу номус, далеру шучоъ,

ватандӯсту ватанпарвар, озодиҳо адолатпарвар ва қадбонуву ҳунарманди тоҷик ҳанӯз се ҳазор сол қабл дар матнҳои суғдию паҳлавӣ тасвир ёфтааст.

- Асосгузори сулҳу ваҳдати миллий - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба модарону занон арҷи гузошта, ибраз намудаанд, ки: «Сатҳи маърифати ҷомеа ва нуфузу эътибори он аз рӯи муносибат ба Зан-Модар муайян карда мешавад, аз рӯи он арзёбӣ мегардад, ки занон ҷӣ андоза соҳибмаърифату соҳибқасбанд ва ҷӣ андоза дар ҳаёти ҷомеа фаъол мебошанд».

Маҳмадтоир Зокирзода, ҳамчунин, ибраз намуд, ки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллий - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо ташаббусҳои беназир саҳми занонро дар ҷомеа боз ҳам баландтар бардошта истодаанд, то ба

ҷаҳониён маълум намоёнд, ки зани тоҷик қудрату тавоноии анҷомӣ ҳама қорро дорад. Дар давраи истиқлолияти давлатӣ рӯз ба рӯз дар мақомоти давлатӣ мақом ва мартабаи занон афзуда истодааст. Ин ҳама талошу заҳматҳои Сарвари давлатамон мебошад, ки барои занон, қавондхатарони тоҷик тамоми имтиёзҳои муҳайё намудаанд.

- Шуморо бо ҷашни фархунда - Рӯзи Модар табрик намуда, бароятон саломати бардавом, хушбахтиҳои бепойн ва сарбаландиву пириӯзҳои таманно менамоем, - гуфт дар интиҳи Маҳмадтоир Зокирзода.

Худи ҳамон рӯз роҳбари Дастгоҳи Маҷлиси намоёндагон Абдуҷаббор Сатторзода низ бо бонувони Дастгоҳи Маҷлиси намоёндагон мулоқоти судманд анҷом дода, онҳоро бо Рӯзи Модар табрик намуд.

Муҳаммадато СУЛТОНОВ, мудири шуъбаи матбуоти Дастгоҳи Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

(Идома аз сах. 1)

Донишомӯзи духтарон муҳимтарин манбаи рушди давлат ва неруи бузурги пешрафти ҷомеа мебошад. Раванди баргузорию озмунҳои ҷумҳуриявӣ як нуктаи бисёр муҳимро собит менамояд, ки дар натиҷаи муносибати ҷиддии модарону бонувони мо дар масъалаи китобхонию фарзандон, хусусан аз байни духтарон, истеъдодҳои нодир ба воя расида истодаанд ва мо бояд онҳоро ҳамаҷониба дастгириву ҳавасманд гардонем.

Мо ифтихори дорем, ки духтарони тоҷик дар мусобиқаи ву озмунҳои байналмилалӣ голиб омада, Парчаи давлати тоҷиконро баланд мебардоранд.

Модарону бонувон як масъалаи муҳимро бояд дар

неруи бузурги созанда, тарбиякунанда ва пешбаранда мебошанд.

Мо ба хунару истеъдод, кӯшишу ғайрат, қобилияти ташкилотчиӣ ва маҳорату қордонии модарону бонувони азизамон таҳсин ҳонда, бо эътимоди комил иброз медорем, ки онҳо дар оянда низ дар татбиқи сиёсати Давлат ва Ҳукумати мамлакат, пешрафти давлат, ободии Ватан ва осудагии ҷомеа нақши шоистаи худро мегузоранд.

Бовар дорам, ки занону бонувони мо барои пешгирии қардани паҳншавии хурофот, андешаҳои ифротӣ ва расму оинҳои фарҳангии бегона ғайлона сахм мегузоранд.

маводи ғизоӣ, рӯ ба рӯ кардааст, модарону бонувони арҷмандро хушдор медиҳад, ки ба масъалаи сарфаю сариштакорӣ, худдорӣ қардан аз зоҳирпарастиву намоишкорӣ ва риоии ҳақии талаботи қонуни танзим эътибори ҷиддӣ зоҳир намоянд.

Бовар дорам, ки дар шароити ҷаҳонишавӣ модарону бонувони тоҷик барои ҳифзи забон ва таъриху фарҳанги миллий, расму оинҳо ва либосу анъанҳои халқамон, ки тахти фишори омезиши фарҳангӣ қарор гирифтааст, беш аз пеш сазо талош хоҳанд кард. Дар робита ба ин, бо ифтихору қаноатмандӣ ёдовар мешавам, ки занону модарони мо ба қадри истиклолу озодӣ, сулҳу оромӣ, суботи сиёӣ ва ваҳдати миллий бештар

Дар кумитаҳои Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

БАРРАСИИ ҚОНУНҲО ВА ПЕШНИҲОДИ ХУЛОСАҲО

Шашуми марти соли равон тахти раёсати раиси Кумитаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳамоҳангсозии ғайлоияти Маҷлиси миллий бо Маҷлиси намоёндогон, ҳокимияти иҷроия, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, воситаҳои ахбори омма ва робитаҳои байнипарламентӣ Фарҳод Раҳимӣ ҷаласа баргузор шуд.

Аъзои кумита ду масъала - Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳуҷҷати электронӣ ва имзои электронӣ» ва «Пешниҳоди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳусуси ба категорияи деҳа мансуб донишманди маҳали аҳолинишини деҳоти ба номи Ҷомии ноҳияи Зафаробод ва номгузорӣ намудани он» - ро мавриди баррасӣ қарор доданд.

Дар охир ҳулосаҳои кумита дар алоҳидагӣ қабул ва барои баррасӣ ба Иҷлосияи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардидаанд.

Шашуми марти соли равон тахти раёсати раиси Кумитаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба иқтисодиёту коммуникатсия Шарифҷон Ҷумъазода ҷаласа баргузор шуд.

Аъзои кумита Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйирот ба Кодекси андозаи Ҷумҳурии Тоҷикистон», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот иловаҳои ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот пасандозҳои шахсонӣ воқеӣ», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи барҳамдиҳии ташкилотҳои қарзӣ», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҷимояи ҳуқуқи истеъмолкунандагон»-ро мавриди баррасӣ қарор додаанд.

Дар охир ҳулосаҳои кумита дар алоҳидагӣ қабул ва барои баррасӣ ба Иҷлосияи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардидаанд.

Ҳафтуми марти соли равон дар Кумитаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои иҷтимоӣ, ҳифзи сиҳати, илм, маориф, фарҳанг ва сиёсати ҷавонону занон тахти раёсати раиси кумита Маҳмадҷон Ғулзода ҷаласа доир гашт.

Дар ҷаласаи мазкур ду масъала - Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сугуртаи тиббӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот иловаҳои ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маҳдуд намудани истифодаи маҳсулоти тамоқу» баррасӣ шуд.

Дар охир ҳулосаҳои кумита дар алоҳидагӣ қабул ва барои баррасӣ ба Иҷлосияи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардидаанд.

Дар ҷаласаи мушовири калони бахши Ёрдамчиӣ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои ҳуқуқӣ Шарифзода Ҷамшед Ғанизода низ иштирок доштанд.

Шариф АТОБУЛЛОЕВ, Фарзонаи ФАЙЗАЛӢ, «Садон мардум»

ҶАНБАҲОИ СИЁСӢ ВА ҲУҚУҚИИ ИШТИРОКИ ЗАНОН ДАР ХИЗМАТИ ДАВЛАТӢ

Зан яке аз иштирокчиёни асосии муносибатҳои ҷамъиятии замони муосир ба ҳисоб рафта, пешрафти аксари ҷанбаҳои ҳаёт бе иштироки онҳо ғайримمкин мебошад.

Бо ибтиқори Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҷиҳати ҳамқадами ҷомеаи ҷаҳонӣ будан ва ҷимояи ҳуқуқҳои инсон, махсусан занон, якҷанд иқдом амалӣ шуд. Ҷумҳурии Тоҷикистон «Таймони байналмилалӣ оид ба ҳуқуқҳои маданӣ ва сиёсӣ» аз 16-уми декабри соли 1966, «Таймони байналмилалӣ оид ба ҳуқуқҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангӣ» аз 16-уми декабри соли 1966, «Конвенсияи СММ «Дар бораи барҳам додани ҳама гуна шаклҳои таъбиъ нисбат ба зан» аз 18-уми декабри соли 1979-ро ба тасвиб расонид. Дар санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ мазкур барои занон меъёрҳои мушаххас муқаррар гардидаанд.

Албатта, Конститутсия наметавонад тамоми муносибати ҷамъиятиро пурра ба танзим дарорад ва барои пурра танзим гардидаи муносибат дар самти ҳуқуқи занон зарурияти қабули санадҳои меъёрии дигар ба вуҷуд омад.

Бо мақсади тарбияи занон дар соҳаи хизмати давлатӣ ва баланд бардоштани мақеи онҳо дар ҷомеа 3-уми декабри соли 1999 Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тадбирҳои баланд бардоштани мақоми зан дар ҷомеа» ба тасвиб расид. Дар фармони мазкур Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, масъалагузори намуданд, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти ҳокимият ва идораи давлатӣ занонро бо назардошти салоҳиятҳои ва сифатҳои касбӣ қордонияшон ба ҳайати роҳбарикунандаи вазоратҳо, кумитаҳои давлатӣ, идораҳо, қорхонаҳо, ташкилотҳои муассисаҳои давлатӣ, мақомоти ҳокимияти иҷроияи маҳаллӣ, ҷамоат, мақомоти прокуратура ва суд, таълимгоҳҳои олий ва дигар муассисаҳои соҳаи маориф таъин намоянд.

Дар фармони мазкур Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон супориш доданд, ки то 1-уми марти соли 2000 аз ҳисоби занони ботабрибаи лаёқатманд ва соҳибхисоси салоҳиятнок дар вазифаи яке аз муовинони роҳбарӣ: а) вазоратҳо (ба истиснои сохторҳои қудратӣ), кумитаҳои давлатӣ, кумитаҳо ва саридораю агентҳои назди Ҳукумати ҷумҳурӣ, идора ва муассисаҳо, ассотсиатсия ва ширкатҳо, консерну корпоратсияҳо,

иттиҳодияҳо ва ташкилоту қорхонаҳои давлатӣ; б) вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳо ва шаҳраку ҷамоатҳо; в) таълимгоҳҳои олий ва миёнаи махсус, дигар муассисаҳои маориф, маданият ва ниғаҳдорӣи тандрустӣ таъин шаванд.

Ибтиқори Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти ба таҳсил ҷалб намудани занону дуктарон, ҷалби онҳо ба қор дар қорхонаву муассисаҳо, ҳамзамон боиси сарчашмаи даромад гардидаи онҳо аз ҷониби ақли ҷомеа хуб дастгирӣ ёфт. Ба туфайли соҳибмаълумот ва соҳибтаҳассус шудани занон онҳо соҳибӣ даромади шахсӣ шуда, мақомашон дар ҷомеа рӯз ба рӯз баланд рафт. Ин ҳолат ба раванди аз таъсири хурофот баромадани дуктарон, махсусан дар ноҳияҳои қудрати қўҳистон, таъсири мусбат расонид.

Ҷиҳати танзими муносибатҳо дар самти хизмати давлатӣ 13-уми ноябри соли 1998 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизмати давлатӣ» қабул гардид. Қонуни мазкур баъдан, 5-уми марти соли 2007 дар тахрири нав қабул гардид, дар он меъёр оид ба сини ниҳии дар хизмати давлатӣ будан барои занон то 58-солагӣ ва барои мардон то 63-солагӣ муқаррар гардид. Ба ғайр аз ин дар моддаи 35 қисми 2 қонуни мазкур қайд карда мешавад, ки дар сурати доштани собиқаи умумии меҳнатӣ (25 сол барои мардҳо, 20 сол барои занҳо) ва на камтар аз 10 сол собиқаи хизмати давлатӣ, ҳуқуқ дода мешавад, ки ду сол пеш аз муҳлати муқарраркардаи қонунгузори ба нафақа барояд. Яъне, қонуни мазкур ба занҳо зимни ғайлоият дар хизмати давлатӣ имтиёз муқаррар намуд.

Дар баробари қабул ва мавриди амал қарор гирифтани стратегияву барномаҳои гуногун барои марҳалаҳои муайян, аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, «Барномаи давлатии тарбияи, интиҳоб ва ҷобачогузори кадрҳои роҳбарикунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби занону дуктарони лаёқатманд барои солҳои 2007-2016» ва солҳои 2017-2022 қабул ва татбиқ гардида, барои интиҳобу ҷобачогузори кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занон мусоидат намуд.

Дар заминаи қабули санадҳои меъёрии танзимкунандаи масъалаҳои марбут ба занон аз ҷониби Ҳукумати мамлакат механизмҳои гуногуни тарбияи занон ҳамчун хизматчиӣ давлатӣ ва ҳамчун мутахассиси комил таъсис дода шуданд.

Яке аз механизмҳои тарбияи кадрҳои хизмати давлатӣ - Муассисаи давлатии «Маркази таълимии занон «Сарвар»-и назди Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Муассисаи мазкур бо дастгирии шарикони рушд соли 1998 таъсис ёфта, мақсади асосии он ба дуктарони тибқи Квотаи президентӣ ба муассисаҳои таҳсилоти олий дохилгардида ва болаёқати мамлакат тадрис намудани маҳорату малакаи роҳбарӣ, ташаққули ҷаҳонбинӣ, тафаккури илмӣ ва ташкилотчиӣи онҳо мебошад.

Механизми дигари тарбияи дуктарон ҳамчун хизматчиёни ояндаи давлатӣ бо дастгирии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис додани Маркази таълимии «Ҷарои ҳидоят» барои ятимону бепарасторон мебошад, ки имрӯз дар он ҷо зиёда аз 100 дуктар иқомат, таҳсил ва барои дар оянда ба хизмати давлатӣ ҷалб намудан омода карда мешавад.

Ба ғайр аз ин, Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Донишқадаи тақмили ихтисоси Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Донишқадаи ҷумҳуриявӣи тақмили ихтисоси қормандони қормандони соҳаи маорифи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Донишқадаи омӯзиши масъалаҳои қонуният, тартиботи ҳуқуқӣ, ҷиноятқорӣ ва тақмили ихтисоси қормандони мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази таълимии судяҳои назди Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар тарбияи занон ҳамчун мутахассис ва хизматчиӣ давлатӣ нақши бориз доранд.

Натиҷаи қорабинҳои андешидашудаи Ҳукумати мамлакат аст, ки мақом ва нақши зан дар ҷомеа баланд гардида, ҳамчунин ҷалби онҳо ба хизмати давлатӣ сол ба сол зиёд шуда истодааст.

Тибқи маълумоти оморӣ, соли 1991 дар соҳаи маорифи кишвар аз 95 ҳазор қорманд қамағӣ 52 фойзро занону дуктарон ташкил медоданд. Соли 2018 ин нишондиҳанда ба 70 фойз расид. Дар соҳаи тандрустӣ соли 1998 аз 45 ҳазор қорманд 25 ҳазор нафари онҳо занону дуктарон буданд. Ин нишондиҳанда дар соли 2018 аз шумораи умумии қормандони соҳа, ки 80 ҳазор нафарро ташкил мекунанд, ба 51 ҳазор нафар расид. То моҳи декабри соли 2022 бонувону занон дар соҳаи маориф 73 фойз, тандрустӣ - 71, фарҳанг - 47, бонқдорӣ - 39, алоқа - 25, аз ҷумла дар соҳаи хизматрасонии иттилоотӣ қариб 40 фойз мебошанд.

соҳаи «Сабҳат»-ро ба ҳада дошт. Аз соли 1999 то имрӯз ба ҳайси раиси созмони ҷамъиятии Ассотсиатсияи миллии занони соҳибқори «Қадбону» ва аз соли 2008 ҳамчун сарвари Иттифоқи занони россиягии

СОҲИБҚОРБОНУИ ВАТАНДӢСТ

ҳамватанони Тоҷикистон ғайлоият дорад. Қарамони матлаб эксперти масъалаҳои гендерӣ ва яке аз аввалин гирандагони Гранти президентӣ оид ба соҳибқорӣ дар байни бонувон ба ҳисоб меравад. Дар таҳия, баррасӣ ва иҷрои чандин барномаҳои давлатӣ оид ба масъалаҳои соҳибқорӣ ва гендерӣ иштирок карда, ҳамчун омӯзгор ва мураббӣ асосҳои соҳибқориро ба бонувон роӣгон меомӯзонад.

Дар давраи ғайлоият ба ҳайси муовини вазири маориф (солҳои 1991-1993) ба масъалаи тарбия ва донишомӯзии дуктарони деҳот тавачҷуҳи ҷиддӣ зоҳир менамуд. Шукр меӯяд, ки бо ташаббуси Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои соҳибмаълумот гардидаи дуктарони деҳот квотаҳои президентӣ қудо гардида, ҳазорон нафар

дуктарон ба ин восита дар донишгоҳу донишқадаҳои мамлакат таҳсил мекунанду соҳибқасб мегарданд.

Бо ташаббус ва роҳбарии ӯ беш аз 20 лоиҳа ва барномаҳои гуногун амалӣ гардидаанд. Ҳоло дар ҳамақорӣ бо Кумитаи давлатии сармоягузори ва идораи амволи давлатии ҷумҳурӣ, Кумитаи қор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе лоиҳаи иҷтимоӣ «Дастирии занони Тоҷикистон дар худмашғулӣ бо ёрии технологияи рақамӣ»-ро дар шаҳри Душанбе амалӣ менамояд. Дар доираи лоиҳа ҷиҳати дастгирии қорнаводаҳо, ки занон сарвари мекунанд, технологияҳои рақамӣ барои таъсис додани тичорати қурди ошпазӣ ва қаннодӣ пешниҳод гардида, омӯзиши ин

технология бо тарзи оффлайн ва онлайн, роӣгон ба роҳ монда шудааст.

Аз он ифтиҳорӣ дорад, ки дар чандин мулоқоти Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо занон ва соҳибқорон ширкат варзид, барои рушди соҳа пешниҳоди мушаххас намуидааст, ки аксари онҳо дастгирӣ ёфтаанд.

Аз ҷумла, соли 2013 дар Форуми ҷумҳуриявӣи занони соҳибқор тахти унвони «Бонувони соҳибқори Тоҷикистон: таҷриба, мушкилиҳо, дурнамо» Барномаи давлатии дастгирии соҳибқории бонувонро пешниҳод намуд. Он аз ҷониби Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дастгирӣ ёфт.

Дар давраи мавҷудияти худ Ассотсиатсияи миллии занони соҳибқори «Қадбону»

барои беҳтар шудани сатҳи зиндагии беш аз 36 ҳазор зан ва оилаҳои онҳо мусоидат карда, ба зиёда аз 3 ҳазор зану дуктарон қасбу хунар омӯзондааст. Илова бар ин, барои яқуним ҳазор нафар қойҳои нави қорӣ фароҳам овардааст.

У муаллифи беш аз 50 қорҳои илмӣ, асарҳои таълимиву методӣ, брошураҳо, буклетҳо ва мақолаву видеофилмҳо. Борҳо вакили шўроҳо ва маҷлисиҳои вакилони ноҳиявӣ ва шаҳрӣ интиҳоб гардидааст.

Сабҳат Раҳимзода аз тарғибгарони ғайлоии сиёсати пешгирифтаи Ҳукумат бо сарвари Ассотсузори сулҳу ваҳдати миллий - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон мебошад. Имрӯз қор фарзандаш низ дар паҳли муодари ватандӯст ба нафъи халқу Ватан софдилона заҳмат меканд.

Н. НИЗОМӢ, «Садон мардум»

ЗИНДАГИИ МОДАРИ 110-СОЛА ДАР ЧАНД САТР

Дар арафаи Рӯзи Модар хабар ёфтем, ки дар деҳаи Рӯҳафзои деҳоти ба номи Саидмуъмин Раҳимови ноҳияи Темурмалик модари 110 - сола бо номи Фотима Салимова ба сар мебарад. Чун барои қаҳрамони мо ба саволҳо посух додан мушкил буд, бо наберааш Абдукарим Гулаев доир ба пахлуҳои гуногуни ҳаёту кораш суҳбат кардем.

- Моҳи январӣ имсол 110-солагии бибиамо дар ҳалқаи аҳли оила қайд кардем. Бо вучуди заиф шудани хотира бо фарзандону наберагон, аберагону чаберагон суҳбат мекунанд. Асосан хуроқҳои шири меҳуранд ва каму беш бо ёри мо ба ҳавои тоза мебароянд,- гуфт ҳамсухбати мо.

Қаҳрамони матлаб дар колхозии «Правда» ба галлакорӣю чорводорӣ ва соҳаҳои дигари хоҷагӣ машғул буд. Мавсуф собиқаи зиёда аз 40 - солаи кор дорад.

Дар 17 - солагӣ ба шавҳар баромадааст. Баъд аз як муддати зиндагӣ Чанги Бузурги Ватанӣ оғоз шуд ва ҳамаҷаҳ соли 1941 ба фронт сафарбар гардида, дар набардҳои зидди фашизм қаҳрамонона ҳалок шуд. Дар он вақт қаҳрамони мо монанди ҳазорҳо зани тоҷик дар ақибгоҳ барои таъмини Қувваҳои Мусаллаҳ бо озуқа хизмат кардааст. Барои меҳнати садоқатмандона дар ақибгоҳ соли 2020 аз номи Президенти Федератсияи Россия бо медали «75 - солагии Чанги Бузурги Ватанӣ 1941-1945» қадрдонӣ гардид.

Соли 1948 маротибаи дуюм ба шавҳар баромад. Имрӯз ӯ соҳиби 3 фарзанд, 20 набера, 75 абера ва 13 чабера мебошад. Писари якумаш Гулаев Қарабой 73 - сола буда, Гулаев Назир ва Гулаев Бозорбой дар синни 60 ва 66 қарор доранд.

Сармуҳаррири рӯзномаи «Истиқлол» -и Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии ноҳияи Темурмалик Шералӣ Давлатов дар суҳбат бо мо гуфт, ки пирони ноҳия, аз ҷумла Фотима Салимова, ҳамеша зери таваҷҷуҳи раиси ноҳия ҳастанд. Чанде пеш бахшида ба мавлуди қаҳрамони мо тухфаи раиси ноҳия ба ӯ дастрас шуд ва ҳамасола дар арафаи Рӯзи Модар раиси ноҳия Шералӣ Ҳасанзода аз ҳоли Фотима Салимова хабар мегирад.

Ҳафизуллоҳ ТОҲИРӢ,
«Садон мардум»

КАНОРУ БАРИ МОДАРИ ДИЛПАЗИР...

Ҳаштуми март Рӯзи Модар таҷлил мешавад. Рӯзи шодӣ, андеша, иҷобати дуо, қадршӣноӣ ва рӯзи худшӣноист...

Модар арзандаи ҳар гуна ситоиш ва қадрдонист, зеро моро нӯх моху нӯх руз дар батнии худ нигоҳ медорад ва бо хости Худованд ба дунё меорад. **Якшаба он ранҷе, ки модар кашид, Бо ду ҷаҳонаш натавон баркашид.**

«Модар розӣ, Худо розӣ» - меғӯянд: **Гар ҳамеҳаҷи ризои Кирдигор, Рав, ризои волидайнро гӯш дор. Чун дили эшон зи ту хушнуд шуд, Гардӣ андар охират худ растагор.**

Пас, эй ҷавони зебою таҳамтан, фаромӯш на-кун, вақте ба дунё омадӣ, гурусна мешудӣ, майл сӯйи пистони модар мекардӣ, дар оғӯши гарму нармаи модар меорамидӣ. Маҳз Модар туро сер кард, пӯшонд, алла гуфту парвариш кард. Имрӯз бузург шудӣ, вале қомати модар ҳамида. Акнун вай муҳтоҷи дасту бозуи пурқувват ва ғамхорию меҳрубониҳои туст. Пас, бишитоб, дуои модарро бигир, дисти модарро бибӯс.

Сар зи модар макаш, ки тоҷи шараф, Гарде аз роҳи модарон бошад.

Агар модар дар ҳаёт набошад, бо дуо рӯҳашро шод гардон.

Хушо ба ҳоли онҳое, ки модарашон барҳаёт аст. Ба қавли Саъдии Шерозӣ:

Канору бари модари дилпазир, Биҳишт асту пистон дар ӯ ҷӯйи шир. Дарахтест бозони чонпарвараш, Валад меваи нозинин дар бараш. На рағҳои пистон даруни дил аст, Пас ар бингарӣ, шир – хуни дил аст.

Б. КАРИМЗОДА,
«Садон мардум»

ЗАНЕ АЗ ДИЁРИ НУР

Шодравон Васи́ла Гафу-роваро дар ноҳияи Ванҷ хурду бузург мешиноктанд. Зане буд хоксору хушгуфтор. Лаҳни ширинаш ба дилҳо фараҳ мебахшид.

Нақл мекард, ки пас аз хатми донишгоҳ дар деҳа омӯзгор шуд. Бар замми ин, дар корҳои ҷамъиятӣ иштирок менамуд. Иқдом гирифта, бо аҳли рустои Ғуҷоваст муассисаи таълимиро таъмир намуданд. Он замон хонандагони деҳаҳои Ҷовидон то Пои Мазор дар ин муассиса таҳсил мекарданд. Омӯзгорон чорабиниҳои гуногун ташкил мекарданд, то хонандагон ба корҳои беҳуда машғул наша-ванд. Пас аз як сол бо дастгирии

ноҳияи Ванҷро роҳбарӣ намуд. Вақти дар ҳаёт буданаш мо - як гурӯҳ журналистон ба аёда-таш рафта будем. Васи́ла-апа тарзи истеҳсол кардани рағвани ангат ва чормағзро нишон до-да, шукронаи Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро намуд, ки миллатро аз бадбахтӣ раҳо кард. Бонуи хушгуфтор аз тахти дил, самимиона, ширину ғуворо сухан мегуфт ва дар ҳақиқи Президенти кишвар дуои хайр кард. Пас аз як рӯз ин на-вор ба воситаи телевизион паҳш гардид. Суханҳои самимии уро тамоми халқи Ҷумҳурии шунд ва кору номи Васи́ла-апа боз ҳам бештар машғур шуд.

Солҳои 2008-2010, ҳангоми вохӯрии Асосгузори сулҳу ваҳдати мил-лӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳу-рии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо сокинони ноҳияи Ванҷ ин мо-дари неқом бо Сар-вари давлат суҳбат намуд. Ин бонуи заҳ-маткеш барои таъси-си корхонаи хурд 40 ҳазор сомонӣ гранти президентӣ гирифт.

- Надидаам, ки ягон Роҳбари мам-лакат ба деҳае са-фар карда, аз ҳо-ли рустоинишон воқиф шуда бошад. Танҳо Сарвари дав-лати мо муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Ванҷи Боло ома-данд ва бо мардум мулоқот карданд. Роҳбари асил чунин аст, - дар ҷамъомадҳо изҳор мекард Васи́ла-апа.

Моҳи июли соли 2015, пас аз ифтитоҳи пули Сурхсангов, Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба деҳаи Ғуҷо-васт ташриф оварда, корхонаи коркарди ангатро ифтитоҳ бах-шиданд.

Пас ба Васи́ла-апа рӯ оварда, бо табассум пурсиданд:

- Боз ба кучо, апа?

- Як сари қадам ба хонаи ман ташриф оред. Орзуи ман ҳамина аст.

- Меравем,- гуфтанд Прези-дент.

Даҳ қадам поёнтар рӯи кати калони таги дарахтони боғистони хушҳаво хони миллий ораста шу-да буд. Президенти кишвар ҳа-маро сари хон даъват намуданд.

Аз он вақт солҳои зиёде сипарӣ шуданд, вале хотироти он мулоқоту дидорбинӣ дар ёди мардуми водии Ванҷи Болост. Ифтихорманданд, ки тавассути як зани рустоиниш мардуми Ванҷи Боло ба дидори Прези-денти маҳбуби худ мушарраф шуданд.

Пайшамбӣ ШОҶЗОДА,
«Садон мардум»

ОНҲО ИФТИХОРИ МО МЕБОШАНД

Тасмим гирифтем дар арафаи Рӯзи Модар ба хонандаи азиз дар бораи бонувоне, ки соли гузашта Тоҷикистонро дар сатҳи байналмилалӣ сазовор муаррифӣ намуданд, иттилоъ манзур намоем.

Аз гимнастикаи бадеӣ то тенниси рӯи миз

Баъд аз истиқлоли-яти давлатӣ таваҷҷуҳи бонувон ба варзиш беш-тар шуда, ҳоло бонувони моро дар намудҳои зиёди бозиҳои варзиш дидан мумкин аст.

Онҳо дар чемпионатҳо ва мусобиқаҳои бонуфузи байналмилалӣ низ ғаъо-ланд. Соли гузашта Ориёно Сафарова дар Мусобиқаи байналмилалӣ оид ба гимнастикаи бадеӣ («East Cup Stars Olympic» («Чоми Шарқ – ситораҳои олимпӣ»)) миёни наврасон, ки дар шаҳри Фарғонаи Ўзбекис-тон доир шуд, сазовори ҷойи аввал ва медали тилло гардид.

Дар мусобиқаи мазкур Марям Шукурова, Ясмينا Ҳамидова, София Турсунзода, Азиза Нуралӣзода, Елизавета Стреликова ҷойи дуюм, Вазира Абдусатторова, Шукрона Саидова, Осия Ворисӣ ва Роҳила Тоҷиддинова ҷойи сеюмро сазовор шуданд. Бо шарофати достоварди варзишгарбонувон Парчами давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон баланд бардоштаву Суруди Миллӣ танинандоз шуд.

Ҳамчунин, Моҳру Ҳалимова дар Чемпионати Осиё оид ба таэквондо (Чунчон, Корея) соҳиби ҷойи сеюм гардида, Нигорахон Қурбонова, Садафмоҳ Маҳмадҷалолзода, Маликахон Алиматова, Шукронахон Акбарова ва Фаризахон Бахтиёрзода дар шашумин Мусобиқаи байналмилалӣ оид ба гимнастикаи бадеӣ байни наврасон, ки дар шаҳри Актауи Қазоқистон баргузор шуд, медали биринҷӣ ба даст оварданд.

Екатерина Ищенко барандаи медали нуқраи панҷумин Бо-зиҳои ҳамбастагии ислонӣ (Кунья, Туркия) дар мусобиқаи тен-ниси рӯйи миз миёни варзишгарони имконияташон маҳдуд шуд.

Ғолиби мутлақӣ Форуми занҳои ихтироъкор

Дар самти илм дасто-варди бонувон сутуданӣ мебошад, зеро тавони-станд тавассути ихти-рооташон илми тоҷикро дар сатҳи байналмилалӣ сазовор муаррифӣ со-занд. Хоса дар Ҳамои-ши 15-уми байналмила-лии ихтирои бонувон «KIWIЕ-2022» ва Форуми байналмилалӣи занҳои ихтироъкор, ки дар шаҳри Сеули Ҷумҳурии Кореяи Ҷанубӣ доир шуд.

Форуми мазкур бо хузу-ри намояндагони 30 киш-вари аъзои Созмони ҷаҳонии

молиятии зехнӣ ва 500 бонуи ихтироъкор баргузор гашт. Тоҷи-кистонро шаш бонув, ки ҳаёташонро дар масири илм бахшида-ву бозёфтҳо намудаанд, муаррифар шуданд. Се нафарашон - Фирӯза Ҳалимова, Мадина Кариева ва Муқаддас Қурбонова барои ихтирооташон бо медали тилло қадр гардидаанд. Зулфия Арабова ва Парвина Олимбойзодаро медали биринҷӣ насиб шуд. Фараҳбахшӣ он аст, ки аз миёни 500 нафар шохҷоизаи форум-ро бонуи ихтироъкори тоҷик Саврибегим Ермамадова барои силсилаи таҳқиқот ва бозёфти илмӣаш дар самти «Истифодаи пайвастаҳои комплексии рӯҳ ҳаҷмчун маводи доруворӣ зидди бемориҳои гадуи сипаршақл» сазовар гардид.

Шоҳҷоиза аз Олимпиадаи байналмилалӣ

Бонувони навраси мо дар олимпиадаҳои байналмилалӣ, ки дар Амрико, Венгрия, Италия, Словения, Ҳиндустон, Қазоқистон ва Ўзбекистон баргузор шуд, бо дасто-вез баргаштанд.

Аз ҷумла, дар Озмуни байналмилалӣи забони англисӣ ва арабӣ, ки дар шаҳри Қоҳираи Ҷумҳурии Арабии Миср доир шуд, Тоҷикистонро хатмкардаи факултети забони англисӣ (ихтисоси тарҷумони забо-ни англисӣ)-и Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав Аслигул Тиллохонова муаррифӣ намуд. Ў аз Миср бо ҷоиза ва дипломи баргашт.

Ҷом ва Шоҳҷоизаи Олимпиадаи байналмилалӣи «TeenEagle» - бехтарин донандаи забони англисӣ, ки Донишгоҳи Брунели шаҳри Лондон миёни 300 муассисаи таълимии 27 кишвари олам доир намуд, хонандаи синфи даҳуми «Литсей» барои хо-нандагони болаёқат» дар шаҳри Хучанд Фирӯза Абдуллоева ба даст овард.

Дар олимпиадаи мазкур таълимгирандаи «Литсейи давлат-ии №1»-и ноҳияи Восеъ Омина Худойқуллова сазовори ҷойи аввал шуд.

Фарзонаи ФАЙЗАЛӢ, «Садон мардум»

Зулфия АТОӢ,
Шоири халқии
Тоҷикистон

ҶАХ ОСМОН, ҶАХ ОСМОН

Чони туям, чони туям, зулфи парешони туям,
Наънову райҳони туям, оҳуи хайрони туям.

Гаҳ Шаҳрзоди қиссагӯ, гаҳ хонарӯбу дегшӯ,
Гаҳ хоки рах, гаҳ гарди каҳ,
гаҳ ганҷи пинҳони туям.

Гар пурчафо, пургуфтугӯ, абри сиёҳе – чини рӯ,
Гар розҷӯю розгӯ – дунёи армони туям.

Гоҳе хирадпеша манам, фарди баандеша манам,
Гоҳе вале девонатабӣ, ошuftасомони туям.

Гоҳе шаҳи афсонаам, гоҳе канизи хонаам,
Гоҳе баҳори гулфишон, гоҳе зимистони туям.

Гаҳ суфтаю нарму ҳалим,
гоҳе дурушти бераҳим,
Гаҳ бебаҳо мушки хутан, гаҳ атри арзони туям.

Бо ин ҳама саҳву хато, гаҳ бо садо, гаҳ бесадо,
Як шоири ғашнодаро, ёри ғазалхони туям.

Адибаи
ХУЧАНДӢ

КАББАИ ЧАШМ

Омадам то бомдоди чашмҳои ту,
Аз шабони беситора, модар, эй модар.
Савсанистони руҳи ту каъбаи чашмам,
Мушкили дилро ту чора, модар, эй модар.

Корвони кавкаби ашк аст афкорат,
Сад чаман садбарг бишқуфта дуои ту.
Хотират сӣ барги сабзи поран Қурбон,
Чун фаришта сӯи имон рахнамои ту.

Росиди наҷми саодат, росими некӣ,
Буданат чун будани маънои хуршед аст.
Дар сифат қакнусворӣ, эй гули ҷовид,
Бехазино, бехазинони ту уммед аст.

Боғбони боғҳои бомдодонӣ,
Эй ҳама гул, як намо аз боғи эҷодат.
Эй паридарёи дарёҳои нур, эй хур,
Эй муқаддас, бош бо хусни худолодат.

МОДАРАК ВА БОҶЧА

Модарак боғчаи гул дошт, рангоранг, хушрӯву хушбӯ. Ҳар субҳ ба саломӣ гулҳо меарфат. Баргҳояшонро мешуст, аз рӯҳсорашон мебусид, аз ҳолашон меурсид. Гулҳо ғарқи ноз мешуданд, барои модарак меарқиданд.

Парвонаҳо давреш меҷарҳиданд, бо болҳои маҳину рангин пайгоҳи ишро замзама мекарданд. Парандагон сим-фонияи зиндагиро барои ӯ менавохтанду месурунданд.

Модарак ҳам гул буд, парвона буд, паранда буд. Аммо хушбӯтар аз гулҳо, зеботар аз парвонаҳо, хушхонтар аз парандаҳо.

МОДАРАК ВА ЧАШМА

Ҳар пагоҳӣ модарак ба саломӣ чашма меарфат. Рӯи худро дар оинаи об медид. Чашма худро дар чашми модарак меши-нохт ва қатра-қатра аз рӯяш метаровид.

- Ману чашмони ту дугонем,- мегуфт чашма, - вале чаро оби онҳо шӯр аст? Модарак оби чашмаро рӯи каф мебардошт, мебусиду менушид ва мегуфт: - Фаромуш мақун, ки ҳар шириние тапхи-ву шӯрӣ ва ҳар талху шӯр шириние дорад.

Чаннат, ки ризои мо дар он аст,
Дар зери қудуми модарон аст.

Модарак кони афсона буд, харфашро бе масалу мақол намезад. Модарак фаришта буд, бол дошт, парвоз мекард, ҳавои муаттарии покро дӯст медошт. Модарак чодари номус бар сар, аз раҳи сарнавишт хор мечид, вале ба хориву пастӣ тан намеод...

Зиндагии модарак ғарқи дарён ишқу маърифат буд. Насихат мекард, панд медод, аз ногуфтаҳо мегуфт. Сафоли модарак бӯи райҳон дошт.

Сипас, оби чашмаро ба кӯза меандох-ту ба хона меовард.

МОДАРАК ВА ФАРИШТАӢ

Модарак хонаро чорӯб мезад, кӯрпача меандохту атр мепошид ва дару разза-наро боз мегузошт. Мо, ки рӯи кати ҳавӣи даври дастархон мешиистем, аз ин кори ӯ ҳайрон мешудему мепурсидем:

- Хона ҳолӣ, барои кӣ кӯрпача меан-дозӣ?

- Барои фариштаҳо! - посух медод ӯ.

- Кадом фариштаҳо?

- Эҳ, бачаҳои сода, - алам мекашид модарак аз беҳабарии мо, - ҳар шом ба рӯи замин фариштаҳо мисли ситора мерезанд, аммо фақат ба ҷои поку та-миз фуруд меоянд. Ба хонаи норӯфта фаришта намебарояд. Аз манзиле, ки фаришта ибo кард, баракат мепарад. Дили сокинонаш саҳт мешавад, ба дару деворашон сиёҳӣ мерезад.

Модарак фариштаҳоро медиду меши-нохт ва рози омаданашонро медонист.

МОДАРАК ВА АСП

- Зан асп асту шӯ човандоз, - насихат мекард модарак духтаронашро, - аспӣ човандози беҳунар мелангад. Аммо аспӣ рисолатдор човандози зайфро ҳам ба мурод мерасонад.

- Асп дев аст, - шарҳ медод модар-ак. Метавонад савори худро ба заман-занад, гуруру таманнояшро бишканад.

Девро бо тозиёна идора карда наме-шавад.

Падаратон чор асп дошт, даври як-камех меҷарҳиданду ҷилва мекарданд. Вақте соҳиби худро медиданд, аз шодӣ по мекуфтанду меарқиданд.

Аспӣ бехтарин бол дорад, вақте са-вор шудӣ, парвоз мекунанд. Аз чор аспӣ падаратон яке зарринёли болдор буд, - модарак инро мегуфт даст ба пинаҳояш мебуд, ҳиёлаш парешон мегашт, баъд оҳиста меафзуд: - Мӯйсафед ишқӣ зарри-нёлро ба гӯр бурду болу пари асп шикаст.

МОДАРАК ВА ОИНА

Зану оина дугонаҳои қадимӣ ҳастанд. Модарак ҳам ҳақиқӣ оинаро пос медошт. Духтарону келинҳояшро насихат мекард:

- Оина качро қач, ростро рост мена-мояд. Худро барои шаҳархонашон оро диҳед, сурма кашед, ҳино бандед, атр занед! Нагузореде, ки дилмонда шаванд.

Аммо ба оина бисёр нигоҳ накунед, хуна-тонро медизад, рӯятон бенур мешавад.

Модарак ҳам оинаи мо буд. Айбу хуснамонро медид. Рӯ турш намекард, саҳт намегуфт, нарму ширин гаф мезад.

- Шабҳо пеши оина наравед, худро тамошо накунед, - мегуфт ӯ. Оина дунёе дигар аст, шабҳо зиёнбон мешавад. Рӯяшро пӯшеду орому осуда хоҳед.

Модарак вали буд, гайбро медонист.

ВОРИС, «Садон мардум»

